

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΚΕ

Προς τον κ. Υπουργό Οικονομικών

ΘΕΜΑ: Η ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ 10% ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το τελευταίο διάστημα Alpha Bank και Τράπεζα Πειραιώς φέρονται να προχώρησαν σύμφωνα με πληροφορίες, στην αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών που κατείχε το Ελληνικό Δημόσιο και είχαν εκδοθεί στο πλαίσιο του Ν. 3723/2008 (Πυλώνας Ι) για την «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης και άλλες διατάξεις».

Συγκεκριμένα, στις 17 Απριλίου η Alpha Bank φέρεται να εξαγόρασε από το Ελληνικό Δημόσιο το σύνολο των 200.000.000 προνομιούχων μετοχών ύψους **940 εκατ. ευρώ**, ενώ η Τράπεζα Πειραιώς στις 21 Μαΐου φέρεται να αποπλήρωσε στο Ελληνικό Δημόσιο το σύνολο των προνομιούχων μετοχών ύψους **750 εκατ. ευρώ** κυριότητάς του και έκδοσης της τράπεζας.

Υπενθυμίζεται πως η παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 προέβλεπε εξ αρχής πως οι εν λόγω προνομιούχες μετοχές παρέχουν δικαίωμα σταθερής απόδοσης 10% επί του εισφερόμενου κεφαλαίου. Ομοίως, η 21861/1259B (ΦΕΚ Β 825/4.5.2009) Απόφαση του υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών προέβλεπε πως «κατά την ημερομηνία επαναγοράς των προνομιούχων μετοχών θα καταβληθεί στο Ελληνικό Δημόσιο και η αναλογούσα σταθερή απόδοση 10%».

Ωστόσο, σύμφωνα με δημοσιεύματα και σχετικές πληροφορίες το υπουργείο Οικονομικών φέρεται να μην έχει αξιώσει από τις δύο τράπεζες την καταβολή της απόδοσης του 10% με την ταυτόχρονη εξόφληση των προνομιούχων μετοχών και να μην έχει ήδη κινηθεί για την είσπραξη της σταθερής απόδοσης επί του εισφερόμενου κεφαλαίου από τις Εθνική Τράπεζα και Eurobank, οι οποίες δεν έχουν αποπληρώσει ακόμη τις προνομιούχες μετοχές.

Σύμφωνα με τα όσα γνωρίζουμε Alpha Bank, Τράπεζα Πειραιώς, Εθνική Τράπεζα και Eurobank έχουν καταβάλει μόνον την απόδοση για τα έτη 2010 και 2011, καθώς μετά από πιέσεις της τρόικας τον Νοέμβριο του 2012 με τον Ν. 4093/2012 προστέθηκε στην παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 και νέο εδάφιο που προέβλεπε πως: «Η ως άνω σταθερή

απόδοση 10% είναι καταβλητέα σε κάθε περίπτωση, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του κ.ν. 2190/1920 όπως ισχύει, εκτός του άρθρου 44Α, πλην της περιπτώσεως και στο μέτρο κατά το οποίο η καταβολή του σχετικού ποσού θα οδηγούσε σε μείωση των κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων του υπόχρεου πιστωτικού ιδρύματος κάτω από το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο.»

Καθώς, όμως, οι συστημικές τράπεζες ανακεφαλαιοποιήθηκαν πρόσφατα με 8,3 δισ. ευρώ από τον ιδιωτικό τομέα (με σκανδαλώδη τρόπο κατά τη γνώμη μας) και τα κεφαλαία τους διαμορφώνονται σήμερα πολύ υψηλότερα των αντίστοιχων εποπτικών ορίων, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη τις ανακοινώσεις των ιδίων των τραπεζών οι οποίες χαρακτήρισαν την αποπληρωμή των προνομιούχων ως «πρώτο βήμα προς την επανάκτηση της δυνατότητας μελλοντικής διανομής μερισμάτων» , προκύπτει μέγα ζήτημα από την ενδεχόμενη απόφαση του υπουργού Οικονομικών να εγκρίνει την εξαγορά των προνομιούχων , χωρίς να διασφαλίσει την είσπραξη της απόδοσης του 10% τουλάχιστον για το 2013, έτος που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων των τραπεζών ξεπερνούσε τα εποπτικά όρια (καθώς είχαν ανακεφαλαιοποιηθεί ήδη με τα χρήματα των Ελλήνων φορολογουμένων) και οι τράπεζες είχαν περάσει σε λειτουργική κερδοφορία.

Δεδομένου ότι ο νόμος προβλέπει ότι στην περίπτωση παρόδου της πενταετίας και εφόσον δεν έχει προηγηθεί απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του πιστωτικού ιδρύματος για την επαναγορά των προνομιούχων μετοχών, επιβάλλεται, με απόφαση του υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση της Τράπεζας της Ελλάδος, προοδευτικά σωρευτική προσαύξηση ποσοστού 2% κατ' έτος στο προβλεπόμενο ετήσιο δικαίωμα σταθερής απόδοσης που παρέχεται στο Ελληνικό Δημόσιο, προκύπτει για τις περιπτώσεις της Εθνικής Τράπεζας και της Eurobank πρόσθετο ζήτημα, καθώς θα πρέπει πλέον να καταβάλουν απόδοση 12% επί των προνομιούχων μετοχών που κατέχουν.

Πληροφορίες κάνουν λόγο πως το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει ήδη συντάξει πόρισμα για το θέμα της εφαρμογής των διατάξεων του Ν. 3723/2008 και των επιπτώσεων στον Κρατικό Προϋπολογισμό επισκοπώντας μάλιστα ήδη από το 2009. Το πόρισμα αυτό, για το οποίο ζητήθηκαν οι απόψεις των υπηρεσιών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και των υπηρεσιών του υπουργείου Οικονομικών, αν και φέρεται να έχει ολοκληρωθεί ακόμη δεν έχει δημοσιοποιηθεί.

Τέλος, υπενθυμίζουμε πως οι προνομιούχες μετοχές παρέχουν στο Ελληνικό Δημόσιο το δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω εκπροσώπου του, που δύναται να ορίζεται ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο εκπρόσωπος αυτός έχει το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών του Διοικητικού Συμβουλίου της τράπεζας. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 3723/2008 συνιστάται Συμβούλιο Εποπτείας, υπό την προεδρία του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, με τη συμμετοχή του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών αρμόδιου για το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και των εκπροσώπων του Δημοσίου στα Διοικητικά Συμβούλια των τραπεζών. Το Συμβούλιο αυτό βάσει του νόμου συνέρχεται μια φορά το μήνα προκειμένου να συντονίζει την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3723/2008 και να διασφαλίζει ότι η δημιουργούμενη ρευστότητα θα χρησιμοποιηθεί προς όφελος των καταθετών, των δανειοληπτών και γενικότερα της ελληνικής οικονομίας. Πληροφορίες αναφέρουν πως επί υπουργίας του κ. Στουρνάρα το Συμβούλιο Εποπτείας δεν συνεκλήθη ποτέ και ότι οι εκπρόσωποι του Δημοσίου δεν έλαβαν τις κατευθύνσεις που προβλέπει ο Ν. 3723/2008.

**Με βάση όλα τα παραπάνω ερωτάται
ο Υπουργός Οικονομικών**

1. Εξαιρέθηκαν και γιατί οι πλήρως κεφαλαιοποιημένες Τράπεζες Alpha Bank και Πειραιώς από την καταβολή της απόδοσης του 10% των προνομιούχων μετοχών;
2. Δεδομένης της ύπαρξης της 386/2012 Γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την απόδοση του 10% των προνομιούχων μετοχών, ζητήθηκε εκ νέου από το ΝΣΚ η γνώμη του για το θέμα; Αν όχι γιατί;
3. Σκοπεύει το υπουργείο Οικονομικών να εισπράξει την απόδοση του 12% από τις Εθνική Τράπεζα και Eurobank; Έχει εκδοθεί η απόφαση του υπουργού Οικονομικών για τη σωρευτική προσαύξηση;
4. Πότε ο κ. Υπουργός Οικονομικών συγκάλεσε τελευταία φορά το Συμβούλιο Εποπτείας του άρθρου 7 του Ν. 3723/2008;

Τέλος, ζητάμε να κατατεθούν το συντομότερο δυνατόν στη Βουλή

1. Η εισήγηση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους που φέρεται να απεστάλη στον υπουργό Οικονομικών και η οποία αφορούσε την καταβολή της απόδοσης του 10% από τις Τράπεζες.
2. Το ειδικό πόρισμα που έχει συντάξει το Ελεγκτικό Συνέδριο αναφορικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008, αλλά και συνολικά του Ν. 3723/2008, προκειμένου να ενημερωθεί το Σώμα για τις παραλείψεις που αυτό εντοπίζει.
3. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Εποπτείας του άρθρου 7 του Ν. 3723/2008 και κάθε πρόσφορο έγγραφο που να καταδεικνύει πως το συμβούλιο συνεδρίαζε μια φορά το μήνα προκειμένου να συντονίζει την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3723/2008.
4. Την εισήγηση που φέρεται να έχει συντάξει η Τράπεζα της Ελλάδος και η οποία φέρεται να προβλέπει την προοδευτικά σωρευτική προσαύξηση ποσοστού 2% κατ' έτος του ετήσιου δικαιώματος σταθερής απόδοσης που παρέχεται στο Ελληνικό Δημόσιο.

Οι ερωτώντες και αιτούντες βουλευτές

Παναγιώτης Λαφαζάνης

Ευκλείδης Τσακαλώτος

Δημήτρης Γελαλής

Στέφανος Σαμοΐλης

Φωτεινή Κούβελα